

Nora Roberts

TRI SUDBINE

Prevela Magdalena Reljić

 izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2013.

*Posvećeno
Denu i Stejsi*

*Neka vaši životi budu protkani ružičastim nijansama ljubavi,
dubokim crvenilom strasti, mirnim plavetnilom razumevanja i
zadovoljstva, i jarkosrebrnim humorom.*

PRVI DEO

Predivo

*O, kako zamršenu pletemo mrežu,
Kad prve varke nas vežu!*

Ser Valter Skot

1

7. maj, 1915. godine

BLAŽENO nesvestan da će za dvadeset tri minuta biti mrtav, Henri V. Vajli je zamišljao kako miluje fino zaobljenu zadnjicu mlade plavuše koja je sedela njemu nasuprot. Bila je to krajnje bezopasna fantazija, koja ni na koji način nije mogla da uzruja ni plavušu ni Henrijevu suprugu, a samog Henrija je držala u dobrom raspoloženju.

Sa ćebetom, prebačenim preko punačkih kolena i nabreklog stomaka, zadovoljenog kasnim i obilnim ručkom, Henri je sedeo na svežem morskom vazduhu sa svojom suprugom Idit – čija je pozadina, bog je blagoslovio, bila ravna kao daska – uživajući u pogledu na plavušu i ispijajući šolju engleskog crnog čaja.

Henri, krupan čovek grubog smeha i osetljiv na žensku lepotu, nije želeo da se pridruži ostalim putnicima, koji su sa ograde posmatrali svetlucavu obalu Irske. Već je to bio video, verujući da će imati još dosta prilika da se nagleda Irske.

Nije shvatao zašto ljude toliko opčinjavaju litice i trava. Henri je bio pristalica gradskog života, više je voleo čvrstinu čelika i betona. Sada ga je više zanimao čokoladni kolač, poslužen uz čaj.

Posebno kad se plavuša pomerila.

Iako mu je Idit stalno pridikovala da se ponaša kao svinja, Henri je halapljivo i sa slašću slistio tri kolača. Idit se, naravno, uzdržala od slatkiša. Šteta što je uskratila sebi to malo zadovoljstvo u poslednjim trenucima života, ali umreće kao što je i živela, brinući zbog viška kilograma svog muža i otresajući mrvicu sa njegove košulje.

Henri je, međutim, bio čovek koji veruje u zadovoljenje. Uostalom, u čemu je svrha bogatstva ako ne u čašćavanju finim stvarima? Bio je siromašan i bio je gladan. Daleko je bolje biti bogat i sit.

Henri nikad nije bio lep, ali kad muškarac ima novac onda ga ne smatraju debelim već korpulentnim, zanimljivim, a nikako ružnim. Henri je cenio što postoje te besmislene razlike.

Neka tri sata ranije, tog čudesnog majskog dana, vetar je duvao u njegov neobičan tupe boje uglja, ulivajući rumenilo u njegove bucmaсте obraze. U džepu je imao zlatan sat, iglu s rubinom na kravati. Njegova Idit, mršuljava kao pile, odevala se u najbolju parišku garderobu. Posedovao je skoro tri miliona. Ne koliko i Alfred Vanderbilt, koji je takođe prelazio Atlantik, ali dovoljno da zadovolji Henrija. Dovoljno, gordo pomisli on, da se plati prvoklasan smeštaj u ovoj plovećoj palati. Dovoljno da svojoj deci obezbedi prvoklasno obrazovanje, baš kao i svojim unucima.

Pretpostavljao je da mu prva klasa znači više nego Vanderbilu. Uostalom, Alfred nikad nije imao posla sa drugorazrednim.

Slušao je jednim uhom svoju suprugu, koja je čavrljala o planovima kad se iskrcaju na obalu. Da, ići će u posete i primaće ih. Neće provesti sve vreme s kolegama, niti će loviti akcije za svoj posao. Uveravao ju je u to sa uobičajenom ljubaznošću i, budući da mu je Idit i posle četrdeset godina braka bila draga, postaraće se da joj bude zabavno tokom njihovog boravka na ostrvu.

Jer, Henri je imao i svoje planove, a ta pokretačka snaga je bila jedini razlog ovog prolećnog putovanja.

Ako su njegove informacije tačne, uskoro će postati vlasnik druge *Suda-je**. Ta mala srebrna statua bila je cilj njegove lične potrage, nešto što je tražio otkad je uspeo da kupi prvu od, kako se pretpostavljalo, tri statue.

Henri je bi na tragu treće, a slediće ga čim i druga statua bude u njegovom posedu. Kad bude imao ceo komplet, to će uistinu biti prvoklasno. *Vajli antikviteti* neće više biti na drugom mestu.

Lično i profesionalno zadovoljenje, pomisli on. Sve zbog tri male srebrne dame, od kojih je svaka vredela čitavo bogatstvo. Zajednička vrednost statua bila je neprocenjiva. Možda će ih na izvesno vreme pozajmiti Metropolitenu. Da, svidala mu se ta zamisao.

TRI SUĐAJE

Ekspонат pozajmljen iz privatne kolekcije Henrija V. Vajlija

* Suđaje, tj. Mojre u grčkoj mitologiji, tri su boginje koje određuju ljudsku sudbinu. Kloto, raspliće nit ljudskog života, Lahesa, tu nit plete, Atropa, nit kida. One su određivale životni vek svakog čoveka i količinu patnje koju će svako morati da podnese.

Tri sudbine

Iđit će dobiti nove šešire, pomisli on, večernje prijeme i popodnevene promenade. A on će dobiti životnu nagradu.

Henri zadovoljno uzdahnu i nasloni se, uživajući u poslednjoj šolji engleskog čaja.

FELIKS GRINFILD je bio lopov. Nije se stideo toga, niti se ponosio time. Jednostavno, to je bilo ono što on jeste i što je oduvek bio. I kao što je Henri Vajli pretpostavljao da će imati dosta prilika da posmatra irsku obalu, tako je i Feliks pretpostavljao da će još mnogo godina biti lopov.

Bio je dobar u svom poslu – ne briljantan, ali dovoljno dobar da skrpi kraj s krajem. Dovoljno dobar da skupi novac za povratak u Englesku trećom klasom, pomisli on dok je hitao kroz hodnike prve klase, u ukradenoj uniformi stjuarda.

Poslovna klima se malo pregrijala u Njujorku, i panduri su mu bili za petama zbog nevešto odrađene provale. On nije bio kriv, bar ne sasvim. Njegova jedina greška je bila u tome što je prekršio svoje osnovno pravilo i sa sobom poveo ortaka.

Pogrešna odluka, budući da je njegov privremeni partner prekršio još jedno osnovno pravilo – nikad ne kradi ono što je lako dostupno. Pohlepa je zaslepela starog Dve Krigle Kaluđera, pomisli Feliks sa uzdahom, ulazeći u Vajlijevu brodsku kabinu. Šta li je taj čovek mislio kad je svoje lepljive prste spustio na ogrlicu od dijamanata i safira? A onda se poneo amaterski i napio se kao smuk – od samo dve krigle piva – i počeo da se hvališe.

Elem, Dve Krigle će nastaviti da se hvališe u zatvoru, mada neće više biti piva da mu razveže budalasti jezik. Ipak, prokletnik je propevao kao pravi cinkaroš, što je i bio, otkucavši Feliksa pandurima.

Najbolje rešenje je bio odlazak na lepo, prekookeansko putovanje. Koje mesto je bolje za skrivanje nego brod, velik kao grad?

Donekle je brinuo zbor rata u Evropi. Glasine da Nemci vrebaju na moru naterale su ga da se zamisli. Ipak, to je bila daleka, nejasna pretnja. Njujorška policija i misao o dugom boravku iza rešetaka bili su bliži i aktuelniji problemi.

U svakom slučaju, malo je verovatno da bi veličanstveni brod poput *Luzitanije** uopšte zaplovio da je zaista postojala opasnost. Ne sa svim tim bogatašima na njemu. Ipak je to bilo civilno plovilo, a Nemci su imali pametnija

* Britanski prekookeanski brod, izgrađen 1907, zajedno sa *Mauritanijom* (identičan brod) tada najveći i najbrži brod na svetu. Torpedovala ga je i potopila nemačka podmornica, nadomak irske obale 7. maja 1915. Poginulo je 1.198 ljudi.

posla nego da ugrožavaju luksuzni, prekookeanski brod, naročito kada su posadu činili američki državljani.

Feliks je imao tu sreću da nabavi kartu, utopio se u masu putnika i umakne pandurima, koji su mu bili za petama. Ali morao je brzo da nestane, potrošivši skoro sav imetak na kartu.

Sigurno će mu se ukazati još koja prilika za čerupanje na ovom luksuznom brodu, krcatom istim onim finim, luksuznim ljudima. Gotovina bi bila najbolja, naravno, jer ona nikad nije pogrešne veličine ili boje.

Kročivši u brodsku kabinu, Feliks tiho zviznu. Zamisli, pomisli on, prepustajući se načas sanjarenju. Zamisli da putuješ u ovom stilu.

O arhitekturi i dizajnu prostorije u kojoj je stajao, znao je manje nego što buva zna o rasi psa kog ujeda. Ali znao je da su vrhunski.

Dnevna soba je bila veća od cele njegove kabine u trećoj klasi, a spavaća je izgledala kao iz bajke. Oni koji su tu spavali nisu imali pojma šta znače skućenost, memljivi čoškovi i smrad treće klase. Nije im zavidio na tome. Jer, naposljetku, kad ne bi bilo visoke klase, Feliks ne bi imao od koga da krađe, zar ne?

Ipak, nije mogao da gubi vreme u razgledanju i maštanju. Bilo je samo nekoliko minuta do tri, a ako su se Vajlijevi držali svojih ustaljenih navika, onda će se žena vratiti pre četiri kako bi odspavala posle ručka. Feliks je imao osetljive ruke i pazio je da ništa ne pomeri dok je tragao za viškom gotovine. Pretpostavljao je da velike novčanice drže u brodskoj blagajni. Ali su fine dame i gospoda voleli da imaju poveći smotuljak pri ruci, čisto radi razmetanja.

Feliks uze kovertu na kojoj je pisalo 'stjuard' i otvori je sa keksom, našavši unutra nove novcijate novčanice, predviđene za pozamašnu napojnicu. On ih gurnu u džep pantalone svoje pozajmljene uniforme.

Za deset minuta našao je i zadržao skoro sto pedeset dolara i par finih naušnica, nemarno ostavljenih u svilenjnoj večernjoj tašnici. Nije dirao kutijice s nakitom – ni muževljeve, ni ženine. To bi značilo nevolju. Međutim, dok je pažljivo prebirao po čarapama i fiokama, prsti mu predoše preko čvrstog grumena, umotanog u somot.

Feliks napući usne. Udovoljavajući radoznalosti, on odmota tkaninu.

Nije znao ništa o umetnosti, ali je umeo da prepozna čisto srebro kad ga dotakne. Srebrna statua žene bila je dovoljno mala da mu stane na dlan. Držala je nešto nalik vretenu, zaključio je, i bila je obučena u neku vrstu ogrtača.

Imala je milo lice. Ljupko, zaključio Feliks, iako je izgledala pomalo hladno i proračunato za njegov ukus. Više je voleo žene manje inteligencije a vesele čudi.

Pored nje se nalazio papirić sa imenom i adresom, na kom je pisalo: *Kontakt za drugu Sudaju.*

Tri sudbine

Feliks zamišljeno zastade, iz navike pamteći poruku. Mogla je to biti još jedna koka za čerupanje, čim stigne u London. Zamotao je srebrnu statuu, s namerom da je vrati tamo gde ju je našao, a onda zastade, vrteći je u rukama. U svojoj karijeri lopova nikada nije sebi dozvolio da zavidi ili da poželi neki predmet za sebe.

Ono što je uzeto, uvek je bilo sredstvo za neki viši cilj, ništa više. Ali Feliks Grinfield, odnedavno van Đavolje kuhinje* i na putu za mračne uličice i oronule kuće Londona, stajao je u luksuznoj kabini preookeanskog broda, dok je obala Irske već bila na vidiku, i želeo je tu malu srebrnu ženu za sebe.

Bila je tako... lepa. I savršeno je ležala na njegovom dlanu, dok se metal već grejao od njegove kože. Tako mala stvarčica. Kome bi nedostajala?

„Ne glupiraj se“, promrmlja on i ponovo je zamota u somot. „Uzmi pare i kreni dalje.“

Ali pre nego što je stigao da je vrati, začu se nešto poput udara groma. Pod njegovim nogama se zatrese pod. Feliks skoro da izgubi ravnotežu kad se brod zaljulja s jedne na drugu stranu. Teturajući se, on krenu ka vratima, i dalje držeći zamotuljak od somota.

Ne razmišljajući, Feliks ga strpa u džep pantalona i stropošta se u hodnik, dok se sve ljuljalo pod njim.

Utom se začu prasak, ali ne kao grmljavina već kao veliki zamah čekićem, pravo s neba u brod. Feliks pojuri da spase živu glavu. Trčeći ulete u pravi kaos. Utom se pramac broda naglo dignu, zbog čega se skotrljao niz hodnik poput kocke leda u čaši. Mogao je da čuje vrisku i metež. U ustima oseti ukus krvi, a onda zavlada tama.

Njegova prva misao je bila „Ledeni breg!“, dok se prisećao tragedije slavnog *Titanika*. Ali tako nešto nije bilo moguće usred svetlog, prolećnog popodneva, nadomak irske obale.

Nemci i rat nisu mu bili ni na kraj pameti. Uspeo je da ustane, posrćući i udarajući o zidove u mračnom hodniku sve dok nogama ne nalete na stepenice prema palubi. Čamci za spasavanje su se već spuštali, dok se gomila tiskala u strahu za sopstveni život. Palubom je odjekivala vriska žena i plač dece.

Koliko je loše, zapita se Feliks izbezumljeno. Koliko loše može biti kad se u daljini nazire zelena obala? Dok je pokušavao da se smiri, brod opet ulegnu, drobeći jedan čamac za spasavanje. Nesrećni putnici uz vrisku padoše u more.

Feliks vide mnoštvo lica – izobličjenih od bola i straha. Paluba je bila zakrčena krhotinama i ljudima – krvavim i izbezumljenim – zarobljenim pod njom. Neki su, preneraženo zaključi on, već bili mrtvi.

* Deo Menhetna u Njujorku, između 34. i 59. ulice, od 8. Avenije do reke Hadson. Nekada uporište siromašnih i radničke klase Amerikanaca irskog porekla.

I tu, na kraju palube ogromnog broda, Feliks namirisao ono što je često mirisao u Đavoljoj kuhinji.

On namirisao smrt.

Žene su grčevito stezale svoju decu i usrdno se molile. Muškarci su izbezumljeno trčali, očajnički izvlačeći povređene ispod olupine.

Stjuardi i stjuardese su haotično trčkarali, deleći pojaseve za spasavanje i nastojeći da deluju smireno. Kao da serviraju čaj, pomisli Feliks, sve dok jedan ne dotrča k njemu.

„Hajde, čoveče! Radi svoj posao! Pobrini se za putnike.“

Trebao mu je trenutak da shvati da je u ukradenoj uniformi. I još jedan da bolno shvati da brod tone.

Dođavola, pomisli Feliks, stojeći usred tog haosa i bezumlja. Umrećemo!

Iz vode su dopirali krici očajnika. Feliks se dovuče do ograde, gledajući u tela koja su plutala na površini vode, zajedno sa delovima broda. Ljudi su se davili.

Utom vide kako spuštaju drugi čamac za spasavanje i zapita se kako bi mogao da uskoči u njega. Morao je da se popne na višu tačku. Morao je da ostane na nogama, sve dok se ne bude dokopao čamca, što je značilo spas.

Feliks vide kako čovek imućnog izgleda skida svoj prsluk za spasavanje i navlači ga na uplakanu ženu.

Dakle, i bogati umeju da budu heroji, pomisli Feliks. Oni to mogu sebi da priušte. Ali on bi radije ostao živ.

Paluba se ponovo pomeri; Feliks kliznu zajedno sa ostalima ka čeljustima mora. Njegovi lopovski prsti se uhvatiše za ogradu i grčevito je stegnuše. Slobodnom rukom, kao čudom, Feliks zgrabi prsluk za spasavanje koji se kotrljao nadole.

Mrmljajući molitvu zahvalnosti, on počeo da ga vezuje. Bio je to znak, pomisli on, dok mu je srce ludački udaralo a oči divlje lutale, znak od Boga da mu je suđeno da preživi.

Dok je drhtavim prstima kačio prsluk, on ugleda ženu prikleštenu preturenim stolicama. I dete, malog anđeoskog lica, koje je ona grčevito stezala uz sebe. Nije plakala. Nije vrištala. Samo je grlila i ljuljala dečaka, kao da ga usplavljuje za popodneveni san.

„Marijo, majko božija.“

Proklinjući sopstvenu sažaljivost, Feliks otuza preko rasturene palube, sklanjajući stolice koje su prikleštile ženu. „Povredila sam nogu“, reče ona, ne prestajući da miluje glavu dečaka, koji je cvileo u njenim rukama na jarkom, prolećnom suncu. Iako joj je glas bio smiren, njene oči su bile širom otvorene, staklene od bola i užasa, koji je Feliks osećao u grudima.

Tri sudbine

„Ne mogu da hodam. Hoćete li uzeti moje dete? Molim vas, povedite mog dečaka u čamac. Spasite ga.“

Feliks je imao jedan tren, jedan otkucaj srca da odluči. I dok se svet oko njega pretvarao u pakao, dete mu se nasmeši.

„Obucite ovo, gospođo, i držite čvrsto dečaka.“

„Stavite ga mom sinu.“

„Preveliki mu je. Neće mu biti od pomoći.“

„Izgubila sam supruga“, reče žena tim smirenim, uljudnim glasom, i mada su joj oči bile staklaste, nije sklanjala pogled sa Feliksa dok joj je provlačio ruke kroz prsluk. „Pao je preko ograde. Bojim se da je mrtav.“

„Ali vi niste, zar ne? A nije ni dečak.“ Mogao je da oseti miris deteta – puder, mladost, nevinost – u smradu panike i smrti. „Kako se zove?“

„Stiven. Stiven Edvard Kaningam Treći.“

„Hajde. Sada ćemo vas i Stivena Edvarda Kaningama Trećeg smestiti u čamac za spasavanje.“

„Tonemo.“

„Bogami, tako je.“ Feliks povuče ženu i dečaka, pokušavajući opet da stigne do višeg dela broda.

Puzao je, probijao se preko vlažne palube, koja se neumoljivo krivila.

„Drži se čvrsto za mamu, Stivene“, začu sebe kako govori. Žena poče da puzi i probija se s njim, dok je užas harao oko njih.

„Ne boj se“, reče ona, zadihana od napora. Njene teške suknje su šljapkale po vodi, a krv se razmazivala po svetlucavom kamenju na prstima. „Moraš da budeš hrabar. Ne puštaj mamu, šta god da se desi.“

Feliks je video dečaka, ne starijeg od tri godine, kako poput majmunčeta obmotava ručice oko majčinog vrata. Gledajući je u lice, Feliks se prope još nekoliko centimetara, kao da su tu ispisane sve tajne sveta.

Stolice, stolovi i sam bog zna šta je sve padalo s palube iznad njih. On povuče ženu još nekoliko centimetara i još koji pedalj dalje. „Još samo malo“, prodahta on, nemajući pojma je li to tačno.

Utom ga nešto udari u leđa. Žena mu iskliznu iz ruku.

„Gospođo!“, povika on, zamahnuvši naslepo i uhvativši samo svileni rukav njene haljine. Dok se rukav kidao, Feliks je bespomoćno zurio u nju.

„Bog vas blagoslovio“, promrmlja ona i, čvrsto grleći svog sina, kliznu preko ivice sveta u mračnu vodu.

Jedva je stigao da opsuje kad se paluba opet diže, bacajući ga za njom.

Hladnoća, njena čista surovost, oduze mu dah. Slep i nem od šoka, Feliks se divlje batrgao u morskoj dubini, grabeći ka površini vode, kao što je ranije

grabio ka palubi. Kad je izronio i udahnuo, on shvati da je uleteo u pakao gori nego što je mogao da zamisli.

Leševi su plutali svuda oko njega. Bio je zaglavljnjen u ostrvu izbuljenih, podbulih lica, ostrvu krikova davljenika. Voda je bila pokrivena stolicama i daskama, rasturenim čamcima i kutijama. Telo je već bilo počelo da mu se koči od hladnoće, dok je pokušavao da se što više izvuče na sanduk, van ledene vode.

A ono što je video bilo je još gore. Stotine leševa plutalo je u mirnoj, bleštavoj svetlosti sunca. Dok je bljuvao progutanu morsku vodu, Feliks se batrgao prema čamcu za spasavanje, ispunjenom vodom.

Talas se nekako nežno odbijao od ostrva, sejući smrt preko mora, nemilosrdno ga vukući sve dalje od čamca.

Veličanstveni brod, ploveća palata, tonuo mu je pred očima. Na njemu su se ljuljali čamci, beskorisni poput igračkaka. Čudilo ga je što vidi da na palubama još ima ljudi. Neki su klečali, neki bezglavo trčali, bežeći od sudbine koja ih je zadesila.

Feliks je zgranuto gledao kako padaju u more poput lutaka. Veliki, crni dimnjaci obrušise se ka vodi, tamo gde se on grčevito držao za izlomljeni sanduk.

Kada su uronili, voda pokulja iz njih, usisavajući ljude za sobom. Ne tako, pomisli Feliks, bacajući se slabašno. Čovek ne bi trebalo tako da umre. Ali ga more povuče nadole, uvlačeći ga u sebe. Dok se koprcalo, voda kao da je ključala oko njega. Davio se, osećajući ukus soli i nafte u ustima. Bačen na čvrsti zid dimnjaka, on shvati da će umreti kao pacov, uhvaćen u zamku.

I dok su mu pluća vapila za vazduhom, Feliks se seti žene i dečaka. Pošto je mislio da je uzaludno moliti se za sebe, on uputi ono što je mislio da je njegov poslednji vapaj bogu, za njihov spas.

Kasnije je mislio da je bilo baš tako, dok su ga nečije ruke grabile i vukle nagore. Kad su dimnjaci potonuli, pritisak ga je izbacio napolje s prljavim mlazom čađi. Preplavljen bolom, Feliks se zakači za dasku što je plutala i izvuče gornji deo tela na nju. Naslonivši obraz na drvo, disao je duboko i plakao.

Video je kako *Luzitanija* tone. Površina vode je besnela, ključala i bljuvala dim. I bljuvala je tela, zapazi Feliks, utrnuo od užasa. On je bio među njima, do pre samo nekoliko minuta. Ali ga je sudbina poštedela.

Voda je postala glatka poput stakla. Trudio se da ostane pri sebi. Poslednjim atomima snage, on se izvuče na dasku. Čuo je resku pesmu morskih galebova, molitve kroz plač i jecaje onih koji su plutali po vodi, kao on. Verovatno će se smrznuti i skončati tu, pomisli dok ga je svest napuštala i vraćala se. Ali i to je bilo bolje od utapanja.

Tri sudbine

* * *

STUDEN ga probudi iz nesvestice. Telo mu je bilo iznureno i svaki nalet vetra nanosio mu je strahovitu bol. Jedva se usuđujući da mrda, Feliks povuče uništenu uniformu stjuarda natopljenju vodom. Sevanje bola pokrenu lavinu mučnine u njegovom stomaku. Nesigurnom rukom pređe preko lica i shvati da nije mokro od vode, već od krvi.

Iz grla mu se ote smeh, isprekidan i divlji. Dakle, šta će biti, smrzavanje ili krvarenje do smrti? Možda je utapanje ipak bilo bolje. Dosad bi se već svršilo. Feliks polako skinu sako – pomislivši rasejano da mu nešto nije u redu sa ramenom – i pocepanim delom obrisa krv s lica.

Više nije čuo jauke. Dopirao bi pokoji slabašan vrisak, uzdah ili molitva, ali većina putnika koji su stigli dokle i on, bili su mrtvi. I tihi.

Feliks pogleda leš koji je plutao pored njega. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da prepozna lice, potpuno belo i pokriveno beskrvnim ranama.

Vajli. Gospode bože.

Prvi put otkako je počela ova noćna mora, Feliks potraži smotuljak u svom džepu. Prstima napipa ono što je ukrao od čoveka koji je sada zurio praznim, plavim očima u nebo.

„Više ti neće trebati“, procedi Feliks kroz zube što su mu cvokotali, „ali se kunem bogom, kada bih mogao ponovo da biram, ne bih krao od čoveka koji treba da umre. To je kao skrnavljenje groba.“

Feliks se nikad nije molio, ali sada mu se ruke sklopiše u molitvi. „Ako danas ovde umrem, lično ću ti se izviniti, ako završimo sa iste strane kapije. A ako preživim, zaklinjem se da ću biti bolji čovek. Nema svrhe da kažem da ću u tome uspeti, ali ću pokušati da zarađujem na pošten način.“

Ponovo se onesvestio, a probudio ga je zvuk motora. Otupeo i nem, uspeo je da digne glavu. Kroz maglu zamućenog vida, on ugleda brod, a kroz zujanje u ušima začu povike i metež.

Feliks pokuša da vikne ali se samo zakašlja.

„Živ sam.“ Glas mu je bio šištanje nošeno vetrom. „Još sam živ.“

Nije osetio kad su ga ruke izvukle na ribarski brod po imenu *Den O'Konel*. Bio je u delirijumu od promrzlina i bolova kad su ga umotali u ćebe i u usta mu sipali topao čaj. Nije se sećao ničeg u vezi s tim trenutkom spasavanja, niti je saznao imena ljudi koji su ga izvukli iz kandži sigurne smrti. Ništa nije dopiralo do njega, sve dok se nije probudio u uskom krevetu sobice okupane suncem, skoro dvadeset četiri sata nakon što je torpeda pogodio luksuzni brod.

Nikada neće zaboraviti prvo što je ugledao kad mu se vid izbistrio.

Bila je mlada i lepa, sa maglovitoplavim očima i zlatnim pegama na nosu i okruglim obrazima. Kosa joj je bila ravna i skupljena u pundu, zapravo u neku vrstu čvora, koji kao da je klizio.

Usta joj se izviše u osmeh i ona brzo ustade sa stolice na kojoj je krpila čarape.

„Budni ste. Pitam ste hoćete li ovoga puta ostati sa nama.“

Čuo je Irsku u njenom glasu i osetio jaku ruku kako mu podiže glavu. Zapahnu ga blagi miris lavande.

„Šta...“ Užasnu ga kreštavi zvuk sopstvenog glasa. Osećao je kao da mu je grlo sprženo a glava pokrivena prljavim, pamučnim krpama.

„Prvo uzmite ovo. To je lek koji je doktor ostavio za vas. Imate upalu pluća i veliku posekotinu na glavi, koja je zašivena. Izgleda da ste pokidali nešto u ramenu. Ali preživeli ste ono najgore, gospodine, i možete na miru da se odmarate, jer ćemo se mi starati o vama.“

„Šta se desilo? Brod je...“

Lepa usta se skupiše u ravnu crtu. „Prokleti Nemci. Podmornica vas je torpedovala. I goreće u paklu zbog toga, zbog ljudi koje su pobili, beba koje su masakrirali.“

Iako joj se suza kotrljala niz obraz, ona mu krajnje stručno dade lek. „Morate da se odmarate. Pravo je čudo što ste preživeli, jer je stradalo više od hiljadu ljudi.“

„Više od...“ Feliks je uhvati za zglob dok mu je užas probadao telo. „Hiljadu?“

„Možda i više. Sada ste u Kvinstaunu, u najboljem stanju u kom možete biti.“ Mlada Irkinja nakrivi glavu. „Amerikanac ste?“

Skoro da je tako, pomisli Feliks, s obzirom da više od dvanaest godina nije video obale rodne Engleske. „Da. Treba mi...“

„Čaj“, završi ona. „I čorba.“ Zatim priđe vratima i viknu: „Mama! Probudio se i izgleda da će ostati u tom stanju.“ Onda ga pogleda i blago reče: „Odmah se vraćam s nečim toplim.“

„Molim vas. Ko ste vi?“

„Ja?“ Ona se nasmeši, divno, toplo. „Ja sam Meg. Meg O’Rajli, a vi ste u domu mojih roditelja, Peta i Meri O’Rajli, gde ste dobrodošli sve dok ne ozdravite. A vaše ime, gospodine?“

„Grinfeld. Feliks Grinfeld.“

„Bog vas blagoslovio, gospodine Grinfeld.“

„Čekajte... na brodu je bila jedna žena sa dečakom. Kaningam.“

Žaljenje joj pređe preko lica. „Još sastavljaju spisak imena. Proveriću, čim budem mogla. Sada se odmarajte, idem po čaj.“